

Támogatás nélkül nem megy!

A 24. AGRO+MASHEXPO nemzetközi mezőgazdasági és mezőgép kiállításon nemcsak látnivaló, hanem „tudnivaló” is akadt bőven. A szervezők minden napra biztosítottak a látogatók számára érdekesnél érdekesebb fórumokat, ahol a szakembereket meghallgatva bárki elmondhatta a véleményét az adott témáról. A „Fórum színpad” programjai sorában kiemelkedő szerep jutott a megújuló energia témakörének. Február 8-án a „Szilárd biomassa energetikai hasznosítása” volt a terítéken. Az előadók között képviseltette volt az energia tudományos oldala *dr. Marosvölgyi Béla*, a felhasználói oldala *Ptiski János* személyében, a nézőközönség soraiban a termelői oldalt pedig maguk a gazdák biztosították.

Magyarországon az erdőterületek aránya jelenleg 20%-os, a sikeres erdőtelepítésekkel ez 28%-ra fog növekedni a közeljövőben. Az erdőgazdálkodás pontosan megtervezett mérnöki munka, bár sokan azt gondolhatják, hogy nincs vele különösebb gond, felnőnek a fák, majd kivágják őket. Ez azonban nincs így, már 60–120 évre előre tervez a szakember, majd ezt a tervet rövidebb időtávokban is felülvizsgálja. Tehát emberi beavatkozás szükséges az erdő fenntartásánál is. Ilyen például a nevelővágás a minőség érdekében, valamint a betakarítás, amikor a már „érett”, de még nem beteg fákat vágják ki. A fák kivágásánál természetesen nem erdőirtásra kell gondolni. A kivágásokat soha nem az ember faszükséglete határozza meg, hanem az erdő állapota. Persze falopásokról sokszor hallani, amikor az ember igenis önkényes módon tesz kárt a környezetben.

Az erdőnek három alapvető funkciója van. Az elsődleges a termőhely, a levegő és a víz védelme. Másodsorban az ember számára kikapcsolódást ad egy kellemes erdei séta, túra vagy piknik. A fakitermelés csak harmadlagos szempont, ezt veszik figyelembe az erdőmérnökök, amikor megtervezik a gazdálkodást.

Magyarországon az erdőállomány mintegy 380 millió m³, ebből évente körülbelül 7 millió m³ fát termelnek ki. Emellett két és fél millió m³ természetes módon pusztul ki, és két millió m³ fa az erdőben marad. A kitermelt fa felét exportra értékesítjük, mert a faipar nem tudja feldolgozni. Az EU tagországai szívesebben használnak tűzfát energia nyerésére, mi pedig inkább gázt importálunk! Pedig példát vehetnénk róluk,

hiszen a fa olcsóbb is lenne, ha ma-gunknak termelnénk ki, és modern technológiával elégetve, megújuló energiaforrásként hasznosítva hosszabb távon is kifizetődőbb lenne.

Ma hazánkban öt erőmű használna faaprítékot energianyeres céljából, Kazincbarcikán, Pécsen, a Bakonyban, Visontán és a Vértesben. Ez az erdészek számára is előny, hiszen évekig küszködték feleslegeikkel, mára pedig a tűzifa ára is növekedett. A fát azonban nemcsak ipari szinten lehetne hasznosítani, egy-egy település is megoldhatná vele a fűtést. Az erdőgazdálkodáson túl alternatív megoldás a rendkívül gyorsan növő fafajokból telepített úgynevezett energiaerdő. Az előadásokból kiderült, hogy az energiaültetvények 3–4 éves vágásfordulóval termelik az energiaként felhasználható faanyagot, közel 500 ezer forint nettó árbevételt produkálva a tulajdonosnak. Az energiaerdő kérdése viszont összetett, társadalmi vitát kiváltó probléma. A mezőgazdasági tevékenység alól kivonandó területek alternatív hasznosítási módja lehetne, viszont egyéb szempontokat nézve különböző problémák merülnek fel. A most hatályos erdőtörvény nem tartalmazza az energiaerdő fogalmát. Aki ma 0,4 hektárt meghaladó fatelepítéssel szeretne foglalkozni, arra az erdőtörvény előírásai lesznek érvényesek, azaz lassú növekedésű, hazai fajtákat ültethet csak, ami nem fér össze az energiaültetvény céljaival. A problémákat sokáig lehetne sorolni, de első és legfontosabb feladat a törvényi háttér tisztázása. Érdekes, hogy az Európai Unió ezt már megtette és támogatást kínál az energiaerdő létrehozására, amivel előbb-utóbb Magyarországnak is élnie kellene, ha meg akar felelni a vállalásnak, miszerint 2010-re megduplázzuk a megújuló energiaforrásból származó energiafelhasználásunkat. (A szél- és a napenergia is megújul. A szerk.)

Sajnos nemcsak Magyarországon, de a világ más országaiban sem hajlandók az emberek környezetvédelmi előnyökért többletköltséget vállalni. A környezetbarát megújuló energián alapuló technológiák terjedését politikai elhatározással lehet csak elősegíteni. Ez nem rövid távú befektetés – a fosszilis energiahordozók kimerülését célzó pesszimista előrejelzésekre hallgatva –, hanem kényszer. Léteznek országok, ahol már most több

generációs távlatokban gondolkoznak és a hosszú távú megtérülést figyelembe véve támogatják a lakosság környezetbarát fejlesztéseit. Például Ausztriában, ha valaki korszerű fatüzelésű kazánt szeretne használni családi házában fűtésére, 40% vissza nem térítendő támogatást kap az államtól, ezen felül további 40% alacsony kamatozású (1,5–2%-os) hitelt a bankoktól és mindössze 20%-át kell kifizetnie a kazán árának.

Magyarországon egyelőre marad a pénztárca, amibe jó mélyen bele kell nyúlni, ha környezettudatosan szeretnénk háztartást vezetni. Egyelőre. Reméljük, lassan felnövünk mi is az évszázad kihívásaihoz.

Prokai Dorina és Balogh Beáta
(Az Európai Unió agrárgazdasága)

Figyelemre méltó...

Ma a Föld lakói naponta 80 millió hordó kőolajat használnak el, a kitermelhető készletek nagysága pedig körülbelül 1000 milliárd hordó. Ennek alapján kiszámítható, hogy még úgy 35 évig termelhető kőolaj a mai szinten számítva.

Magyarországon 3,6%-ra tehető a megújuló energiaforrások használatának aránya. Ahhoz, hogy ezt az arányt megduplázzuk, 130 milliárd forintra van szükség.

Ausztriában jelenleg 3 millió négyzetméter napkollektor-felület üzemel, százszor több, mint nálunk. A napkollektor beüzemelése nagyon költséges, majdnem 20 év a megtérülési ideje, amit bizony nehezen tud kívárni a magyar!

Bükk-származások szárazságtűrése

Északnyugat-németországi, nyugat- és közép-lengyelországi bükk-származások szárazságtűrését hasonlították össze 2 éves, cserépekbe ültetett bükk-csemetékben. Megállapították, hogy a bükk elterjedésének keleti széléről vett származások kisebb szárazsági stressz-érzékenységet jeleztek, mint a tőlük nyugatabbra valók. Szorgalmazzák hasonló kísérletek indítását a klímaváltozásokra felkészülésként.

(Forrás: *Allg. Forst. Jagdztg*, 2006)

Ref.: **Dr. Szodfridt István**